

EXAMENUL NAȚIONAL DE BACALAUREAT 2025
Proba E. a) Limba și literatura română**TESTUL 2***Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională - Profilul pedagogic*

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**(50 de puncte)****Citește următorul fragment:**

Trăind în mijlocul naturii, omul a depins dintotdeauna de capriciile ei. Aluviuni, ger, secetă, distrugerea recoltelor de către animale sau oameni, boala animalelor determinau imposibilitatea omului de a-și asigura hrana necesară, iar aceasta însemna foamete. Teama de a nu reuși să producă suficiente alimente pentru a asigura necesarul familiei pe o anumită perioadă de timp era mereu prezentă, chiar și în perioadele de relativă abundență. Foametea a fost cea mai mare angoasă a societăților de tip tradițional în care omul conviețuia cu natura și își stabilea dieta în funcție de anotimpuri.

Modernitatea a adus cu sine schimbări majore, dislocări ale credințelor și ale tradițiilor de veacuri, impunându-și o așa zisă superioritate și desconsiderând tot ce a însemnat tradițional. Din perspectiva noastră, a celor ce trăim în secolul XXI, modernitatea a însemnat un pas înainte înspre progres, înspre eradicarea foametei, teama de secole. Metodele de conservare a alimentelor au determinat suplimentarea resurselor; dezvoltarea transportului a însemnat o universalizare a alimentației, dezvoltarea irigațiilor și a metodelor de fertilizare artificială a solului au determinat recolte mai bogate și mai puțin dependente de capriciile naturii. Toate acestea au generat o altă teamă care să ia locul foametei: teama de îmbuibare și toate celelalte aspecte care vin împreună cu ea (obezitatea, bolile cardiovasculare, diabet) și teama de a consuma produse străine.

În Europa Occidentală toate modificările menționate mai sus au început să se manifeste încă din secolul al XVIII-lea. În România însă, acestea s-au manifestat mult mai târziu. Vechiul Regim a fost înlocuit cu noua viziune asupra alimentației târziu, abia la sfârșitul secolului al XIX-lea.

În ceea ce privește mediul în care s-au făcut aceste schimbări, trebuie să menționăm că doar mediul urban, acolo unde ritmul vieții este mai accelerat și unde modificările sunt receptate mult mai ușor, rezistența care li se impune fiind minimă, este spațiul propice pentru aceasta.

Crucița-Loredana Baci, *O istorie culturală a hranei la români între cele două Războaie Mondiale*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *angoasă* și al secvenței *să ia locul*. **6 puncte**
2. Menționează secolul în care se impune în România noua viziune asupra alimentației. **6 puncte**
3. Precizează o teamă a omului modern, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care schimbările alimentare s-au impus doar în mediul urban. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o caracteristică a societății moderne care a dus la eradicarea foametei. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă stilul modern de viață este sau nu superior celui tradițional, raportându-te atât la fragmentul extras din textul *O istorie culturală a hranei la români între cele două Războaie Mondiale* de Crucița Loredana-Baci, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Cum se deșir din strașina-nvechită
Și picur jos broboanele de ploaie!...
Un paltin tânăr crengile și-ndoaie
Ai crede că își frânge vreo iubită.

Tăcerea casei-mi pare mai greoaie
Și mă dezgustă viața netrăită
Și fără sens... Pe fiece clipită
Mai scad din partea vremii câte-o foaie.

Aș vrea să prind a gândului aripă
Să pot s-o țin în loc măcar o clipă,
Să-mi mângâie viața-ntunecată...

Și o aștept... dar nu știu... o să-mi vină?
Mi-e dor de ea... mi-e dor de luna plină
A nopților din vremile de-alt' dată.

Ion Minulescu, *Sonet*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte în care să prezinți relația dintre două personaje într-o nuvelă studiată.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje;
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru evoluția relației dintre cele două personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.